

सूचना – 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

3. आवश्यक त्या ठिकाणी नकाशा-स्टेन्सिल वापरण्यास अनुमती आहे.

4. परिशिष्टे मुख्य उत्तर पत्रिकेसोबत जोडावयाची आहेत.

प्रश्न 1. पुढीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ) पर्यटन भूगोलाची व्याख्या सांगून स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा. (10)

ब) पर्यटनाचे प्रकार विस्ताराने लिहा. (10)

क) पर्यटनावर परिणाम करणारे प्राकृतिक घटक स्पष्ट करा. (10)

प्रश्न 2 . पुढीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ) पर्यटनासाठीच्या निवासव्यवस्थेचे प्रकार विषद करा. (10)

ब) रस्ते वाहतूक आणि पर्यटन यावर विस्ताराने लिहा. (10)

क) एमटीडीसी आणि आयटीडीसी यांची माहिती द्या. (10)

प्रश्न 3 . पुढीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ) पर्यटन नियोजन यावर टीप लिहा. (10)

ब) इको पर्यटन या बद्दल विस्ताराने लिहा. (10)

क) पर्यटनाचा अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम विषद करा. (10)

प्रश्न 4 . पुढीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ) भारत आणि महाराष्ट्रातील नैसर्गिक पर्यटन आकर्षण स्थळांचा विस्तृत आढावा घ्या. (10)

ब) भारतातील धार्मिक पर्यटन स्थळांची सविस्तर माहिती द्या. (10)

क) भारतातील पर्यटन धोरणांचा आढावा घ्या. (10)

प्रश्न 5 अ) पुढील घटक तुम्हाला दिलेल्या भारताच्या नकाशात दाखवा.

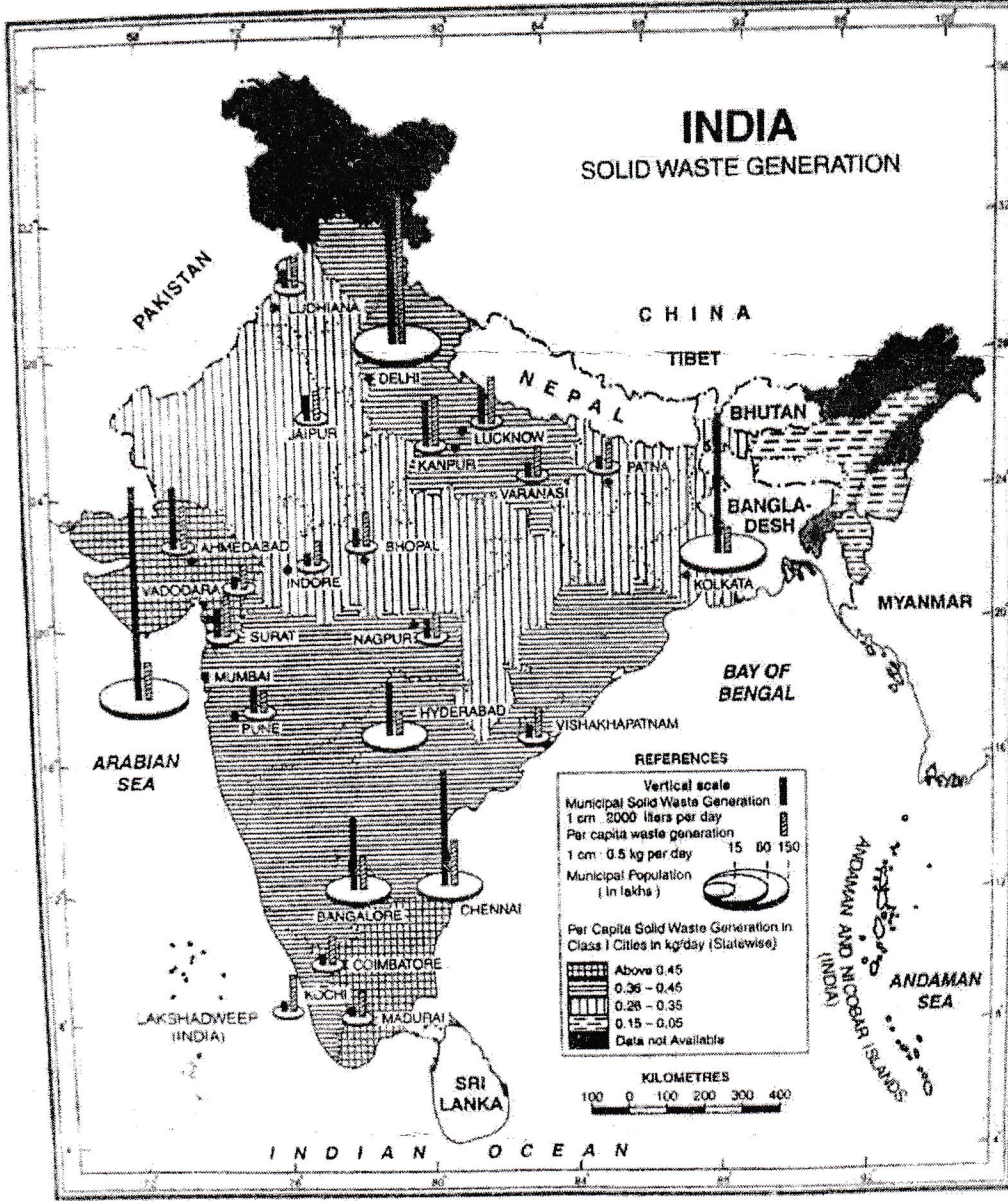
(10)

- 1) गोवा राज्य   2) कन्याकुमारी   3) चिल्का सरोवर   4) सुवर्ण मंदीर असलेले ठिकाण
- 5) बंगालचा उपसागर   6) मध्यप्रदेश   7) गुलाबी शहर म्हणून प्रसिद्ध शहर   8) लक्षद्वीप बेटे
- 9) दिल्ली   10) गेट वे ऑफ इंडिया

ब) पुढील नकाशावरून दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(10)

- 1) सदरच्या नकाशाचा विषय व नकाशा तंत्र सांगा ?
- 2) सर्वात कमी नगरपालिका लोकसंख्या असलेली दोन ठिकाणे सांगा.
- 3) मुंबई आणि चेन्नई येथील लोकसंख्या किती आहे ?
- 4) सर्वाधिक नगरपालिका घन कचरा निर्माण होणारी दोन ठिकाणे सांगा.
- 5) उत्तर भारतातील कचरा निर्मितीचा आढावा घ्या.